

Nr 183.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av att traktater rörande inrättande av undersöknings- och förlikningsnämnder avslutas mellan Sverige samt Danmark, Finland och Norge; given Stockholms slott den 19 mars 1924.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag, samt med överlämnande av förslag till text till traktater mellan Sverige samt Danmark, Finland och Norge, angående upprättande av undersöknings- och förlikningsnämnder i mellanstatliga tvister, vill Kungl. Maj:t härigenom anhålla om riksdagens yttrande rörande detta förslag.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

E. Marks von Württemberg.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 19 mars 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena, friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETTERSSON.

Ministern för utrikes ärendena anför:

»Den 7 nästlidne februari täcktes Kungl. Maj:t bemyndiga mig att inbjuda danska, finska och norska regeringarna till en konferens i Stockholm för

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 1 saml. 144 häft. (Nr 183.)

dryftande av frågan om avslutande av traktater angående undersöknings- och förlikningsförfarande i internationella tvister.

Vid föredragning av detta ärende tillät jag mig erinra, hurusom vid Nationernas förbunds första församling år 1920 från svensk och norsk sida framlades förslag rörande ändringar av förbundsaktens art. 12 och 15, avseende införande av ett obligatoriskt förlikningsförfarande i tvister mellan stater, och hurusom dessa förslag sedermera ledde till, att förbundsförsamlingen den 22 september 1922 antog en resolution, vari förordades avslutande mellan förbundets medlemmar av överenskommelser av innehåll, att mellan dem uppkommande tvister skulle hänskjutas till förlikningsnämnder, som utsetts av dem själva. Jag tillät mig vidare erinra därom, att Sverige redan tidigare avslutat konventioner i nämnda syfte dels med Amerikas Förenta stater, dels med Chile, samt att en liknande konvention under nästlidna år avslutats med Uruguay. I samband härmed framhöll jag, att det syntes mig särskilt önskvärt, att konventioner av denna typ även komme till stånd mellan Sverige och dess närmaste grannländer.

Sedan Danmarks, Finlands och Norges regeringar antagit den i enlighet med Kungl. Maj:ts ovannämnda bemyndigande till dem framförda inbjudning, och Kungl. Maj:t tillika vid föredragning den 22 februari utsett ombud för Sverige vid konferensen, sammanträdde i Stockholm den 28 nästlidne februari sakkunniga representanter för de fyra länderna för att å sina respektive regeringars vägnar överlägga angående text till traktater i berörda ämne. Överläggningarna pågingo till och med den 4 innevarande mars, och enades ombuden vid konferensen om att underställa sina regeringar ett på de särskilda ländernas språk ävensom på franska avfattat förslag till traktater angående upprättande av undersöknings- och förlikningsnämnder, avsedda att avslutas mellan vartdera av de fyra länderna och vart och ett av de tre övriga.

Jag anhåller nu att få redogöra för innehållet i sagda förslag, vars svenska och franska text torde få såsom bilaga fogas till dagens protokoll (litt. A).

Förslaget överensstämmer väsentligen med ett utkast, som utarbetats inom utrikesdepartementet för att tjäna såsom grundval för överläggningarna å konferensen, och vilket i sin ordning nära överensstämmer såväl med det förslag till ordnande av undersöknings- och förlikningsförfarandet i mellanfolkliga tvister, vilket utarbetades år 1918 av kommittéer för Sverige, Danmark och Norge, som med det av svenska regeringen år 1920 väckta förslaget rörande ändring i akten för Nationernas förbund.

I ingressen till det föreliggande förslaget hänvisas till den resolution i ämnet, som antagits av Nationernas förbunds delegeradeförsamling 1922. Genom denna hänvisning betonas, att konventionerna äro avsedda att ingå såsom ett organiskt led i den rättsordning, som skapats genom förbundsakten. Dennas bestämmelser komplettera reglerna i de föreslagna konventionerna, vilka därför böra betraktas mot bakgrunden av det system för medling i internationella tvister, som införts genom förbundsakten.

Enligt förslaget skola de kontraherande staterna upprätta permanenta nämnder med uppgift att handlägga sådana tvister mellan dem, vilka ej kunnat lösas på diplomatisk väg och ej äro av beskaffenhet att böra hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen i Haag eller till skiljedomstol. Förslaget avser alltså ett obligatoriskt medlingsförfarande i alla slags tvister, som ej på grund av endera partens yrkande skola handläggas i domstolsväg. För det fall, att ena parten anhängiggjort en tvist hos nämnden, medan andra parten betraktar tvisten såsom rättsligt tillhörande den fasta mellanfolkliga domstolens eller skiljedomstols behörighetsområde, innehåller art. 2 den regel, att sistnämnda part kan bringa förfarandet inför nämnden att tillsvidare avstanna, dock ej redan genom invändningens framställande utan först genom sakens anhängiggörande vid domstolen eller vid skiljedomstol.

Beträffande nämndens sammansättning intager förslaget i huvudsak samma ståndpunkt som tidigare förslag. Nämnden skall bestå av fem medlemmar, två utsedda av vardera parten och den femte av båda gemensamt. De av vardera sidan utsedda medlemmarna få ej båda vara medborgare uti ifrågavarande stat, varemot båda kunna vara utlänningar. I händelse parterna ej enas om valet av ordföranden, skall denne enligt förslaget utses av presidenten, eller eventuellt vicepresidenten för den fasta mellanfolkliga domstolen. Nämndens medlemmar utses för tre år i sänder och uppdragen kunna ej återkallas under mandattiden. Dock kan vardera staten vid en uppkommande tvist ersätta en av de av denna stat utsedda medlemmarna med en annan person, som besitter särskild sakkunskap i ämnet, och vilken då fungerar endast så länge ifrågavarande tvist handlägges.

Förfarandet inför nämnden är reglerat genom en hänvisning till de i 1907 års Haagkonvention intagna reglerna beträffande förfarandet inför undersökningsnämnder, dock att enligt förslaget nämnden äger avvika från dessa regler genom enhälligt beslut. Nämnden är beslutsmässig, även om endast ordföranden och två medlemmar äro närvarande, förutsatt dock att de övriga medlemmarna erhållit behörig kallelse.

I förslagets art. 16 hava föreskrifter lämnats angående offentliggörande av nämndens betänkande. Ett omedelbart offentliggörande kan ske efter överenskommelse mellan parterna eller, om synnerliga skäl därtill föreligga, på grund av majoritetsbeslut av nämnden.

På grund av bestämmelserna i akten för Nationernas förbund kan en tvist, som icke blivit löst genom förlikningsnämndens ingripande, bliva föremål för behandling av förbundsrådet. Förlikningsnämnderna kunna därför betraktas såsom en första instans för behandling av uppkommande tvister. De bestämmelser, som förbundsakten innehåller, angående skyldighet för medlemmarna av förbundet att iakttaga en fredlig hållning, innan förbundets råd handlagt tvisten och viss tid därefter förflutit, gälla följaktligen även för tiden före och under förlikningsförfarandet inför nämnden, och särskilda bestämmelser härom ha vid konventionsförslagets upprättande ansetts överflödiga.

Att ett undersöknings- och förlikningsförfarande sådant som det här ifrågasatta på förhand organiseras av stater, mellan vilka rätts- eller intressekonflikter kunna tänkas ifrågakomma, och särskilt mellan grannstater, synes mig vara synnerligen önskvärt. Detta har ock blivit från svenska regeringens sida hävdadt under de i samband med fredsförhandlingarna i Paris hållna överläggningarna rörande bildande av Nationernas förbund och sedermera, vid upprepade tillfällen, inom förbundet. Riksdagen har ock i sin den 4 mars 1920 avlåtna skrivelse rörande Sveriges anslutning till Nationernas förbund bland önskemål, vilkas uppfyllande borde från Sveriges sida eftersträvas, framhållit ett vidare utvecklande av det i förbundsakten föreskrivna medlingsförfarandet.

Det har från svenskt håll med fog gjorts gällande, att de bestämmelser förbundsaktens art. 15 innehåller om rådets befattning med tvister mellan förbundsmedlemmarna, icke i och för sig kunna anses innebära en tillfredsställande lösning av den viktiga frågan om internationell medling. Rådet har en utpräglad politisk karaktär och lämpar sig av denna anledning mindre väl att vara ett medlings- och förlikningsorgan. Det bör i denna egenskap helst anlitas först sedan andra försök till uppgörelse misslyckats. Detta är icke blott önskvärt ur de tvistande staternas synpunkt, utan det ligger även i förbundets verkliga intresse, att dess auktoritet icke onödigtvis utsättes för den påfrestning, som kan bliva en följd av ömtåliga tvisters omedelbara hänskjutande till rådet. Det synes mig alltså finnas goda skäl för att Sverige i avsevärd omfattning söker efterkomma den uppmaning i fråga om överenskommelser rörande undersöknings- och förlikningsförfarande, som innefattas i förbunds församlingens resolution av den 22 september 1922; och jag har för avsikt att framdeles hos Kungl. Maj:t hemställa om bemyndigande att för Sveriges del underteckna överenskommelser med Danmark, Finland och Norge i enlighet med det förslag, för vilket jag nyss redogjort.

De förpliktelser, som genom avslutandet av överenskommelser, sådana som de föreslagna, skulle åläggas Sverige, torde icke i och för sig vara av sådan vikt, att på grund av bestämmelserna i § 12 regeringsformen överenskommelserna behöva framläggas för riksdagen till godkännande. Sålunda har även den nästlidet år avslutade överenskommelsen med Uruguay tillkommit utan riksdagens hörande.

Emellertid synas mig de nu ifrågasatta överenskommelserna intaga en särskild ställning, då de utgöra det första betydelsefulla steget från svensk sida för uppbyggande av det system av förlikningstraktater, som åsyftas i den av Nationernas förbunds delegeradeförsamling antagna resolutionen, och otvivelaktigt komma att efterföljas av ett antal på samma huvudgrunder byggda överenskommelser med andra makter. Med hänsyn härtill finner jag mig böra tillstyrka, att i det nu föreliggande fallet riksdagens yttrande över de föreslagna överenskommelserna inhämtas.

Jag får därför, med åberopande av vad sålunda anförts, hemställa, att Kungl. Maj:t måtte i proposition inhämta riksdagens yttrande över de nu omförmälda förslagen till överenskommelser mellan Sverige samt Danmark,

Finland och Norge rörande inrättande av undersöknings- och förlikningsnämnder för internationella tvisters behandling.

Vad ministern sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall till riksdagen avlätas.

Ur protokollet:

Törsten Vinell.

Bilaga litt. A.

(Statschefen) ..... och (Statschefen) ....., vilka äro besjälade av önskan att främja utvecklingen av förlikningsförfarande i internationella tvister i en med akten för Nationernas förbund överensstämmande anda och som därvid velat för sin del förverkliga principerna i förbunds församlingens resolution den 22 september 1922 om avslutande av konventioner rörande förlikningsnämnder, hava överenskommit att i detta syfte avsluta en konvention och hava till sina fullmäktige utsett:

(Statschefen):

(Statschefen):

(Le Chef d'Etat) ..... et (le Chef d'Etat) ....., animés du désir de favoriser le développement de la procédure de conciliation des différends internationaux dans un esprit conforme au Pacte de la Société des Nations,

décidés à réaliser, dans les rapports entre les deux Etats, les principes de la résolution de l'Assemblée de la Société des Nations en date du 22 septembre 1922, tendant à l'institution de commissions de conciliation par voie de conventions entre les Etats,

ont résolu de conclure à cet effet une Convention et ont nommé Leurs plénipotentiaires, savoir:

(Le Chef d'Etat):

(Le Chef d'Etat):

Artikel 1.

De fördragsslutande parterna förpliktas sig att till en stående nämnd, som upprättas på sätt nedan sägs, för undersökning och förlikning hänskjuta alla tvister, av vilket slag de vara må, som icke inom skälig tid kunna lösas på diplomatisk väg och icke enligt stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen eller annan överenskommelse mellan dem skola underkastas antingen sagda domstols eller skiljedomstols avgörande.

Artikel 2.

Därest tvist, som av ena parten hänskjutits till nämnden, av andra parten anhängiggöres vid domstol eller skiljedomstol på grund av bestämmelser, som avses i art. 1, skall nämnden uppskjuta handläggningen av tvisten i avbidan på domstolens eller skiljedomstolens beslut rörande sin behörighet.

Article 1er.

Les Parties contractantes s'engagent à soumettre, aux fins d'enquête et de conciliation, à une Commission permanente, constituée dans les conditions prévues ci-dessous, tous différends, de quelque nature qu'ils soient, qui n'auraient pu être résolus par la voie diplomatique dans un délai raisonnable et qui ne doivent pas être déferés, aux termes, soit du Statut de la Cour Permanente de Justice Internationale, soit de tout autre accord conclu entre Elles, à la dite Cour ou à un tribunal d'arbitrage.

Article 2.

Si un différend, dont l'une des Parties a saisi la Commission, est porté par l'autre Partie, conformément aux dispositions visées à l'article 1er, devant la Cour Permanente ou un tribunal d'arbitrage, la Commission suspendra l'examen du différend jusqu'à ce que la Cour ou le tribunal ait statué sur la compétence.

Artikel 3.

Nämnden skall bestå av fem medlemmar. Vardera parten utser två av dessa, av vilka en kan väljas bland statens egna medborgare. Den femte medlemmen, vilken skall vara nämndens ordförande, skall vara av annan nationalitet än nämndens övriga medlemmar. Ordföranden utses av parterna i förening. Skulle dessa icke kunna enas om valet, skall han efter anmodan av endera parten utses av presidenten för den fasta mellanfolkliga domstolen eller, därest denne är medborgare i någon av de fördragslutande staterna, av domstolens vice president.

Nämnden skall vara tillsatt inom sex månader efter utväxlingen av ratifikationerna till denna konvention.

Artikel 4.

Nämndens medlemmar utses för en tid av tre år. Deras uppdrag kan ej återkallas under mandatstiden, med mindre parterna äro därom ense. I händelse medlem dör eller avgår från sin befattning, skall för återstoden av mandatstiden en annan utses i hans ställe, såvitt möjligt inom två månader därefter, och i varje fall så snart tvist hänskjutits till nämnden.

Artikel 5.

Inom loppet av fjorton dagar från det någöndera parten hänskjutit tvist till nämnden, äger part att för behandling av ifrågavarande tvist ersätta den ene av de från hans sida utsedda medlemmarna med en person, som i den föreliggande frågan äger speciell sakkunskap, dock med iakttagande av den i art. 3 stadgade regeln rörande medlemmarnas nationalitet.

Part, som vill begagna denna rätt, skall därom genast underrätta motparten, och äger i ty fall denne att inom fjorton dagar, sedan han erhållit

Article 3.

La Commission se compose de cinq membres. Chaque Etat en désigne deux, dont l'un peut être choisi parmi ses propres nationaux. Le cinquième, qui remplit les fonctions de Président, doit appartenir à une autre nationalité qu'à celles des autres membres de la Commission. Le Président est désigné d'un commun accord par les Parties. Au cas où cet accord ne pourrait s'établir, sa nomination sera effectué à la requête de l'une des Parties, par le Président de la Cour Permanente de Justice Internationale ou, si celui-ci est ressortissant d'un des Etats contractants, par le Vice-Président de la Cour.

La Commission devra être constituée dans les six mois qui suivront l'échange des ratifications de la présente Convention.

Article 4.

Les Membres de la Commission sont nommés pour trois ans. Sauf accord contraire entre les Parties, ils ne pourront pas être révoqués pendant la durée de leur mandat. En cas de décès ou de retraite de l'un d'eux il devra être pourvu à son remplacement pour le reste de la durée de son mandat, si possible dans les deux mois qui suivront et, en tout cas, aussitôt qu'un différend aura été soumis à la Commission.

Article 5.

Dans un délai de quinze jours, à dater de celui où l'un des Etats contractants aura porté un différend devant la Commission, chacune des Parties pourra, pour l'examen du litige visé, remplacer l'un des membres désignés par Elle par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière, sous réserve, toutefois, de la règle stipulée à l'article 3 concernant la nationalité des membres de la Commission.

La Partie qui voudrait user de ce droit, en avertira immédiatement la Partie adverse; dans ce cas, Celle-ci a la faculté d'user du même droit, dans

underrättelsen, vidtagna motsvarande åtgärd.

Artikel 6.

Om vid utgången av en medlems mandatstid annan medlem ej blivit i hans ställe utsedd, skall hans mandat anses förnyat på tre år; dock att ordförandens mandat skall upphöra vid mandatstidens utgång, därest detta dessförinnan påyrkats av endera av parterna.

Medlem, vars mandat utgår, medan en tvist beror på nämndens handläggning, skall, ändå att efterträdare blivit utsedd, fortsätta att delta i handläggningen av tvisten till dess den avslutats.

Artikel 7.

Twist hänskjutes till nämnden genom meddelande från en av de fördragsslutande parterna till nämndens ordförande. Sådant meddelande skall omedelbart delgivas andra parten. Ordföranden skall snarast möjligt sammankalla nämnden.

Meddelande om tvistens hänskjutande till nämnden skall av vederbörande part tillställas Nationernas förbunds generalsekreterare för kännedom.

Artikel 8.

Nämnden skall sammanträda å den ort, där Nationernas förbund har sitt säte, såvida icke parterna för särskilt fall annorlunda överenskommit.

Artikel 9.

Parterna förbinda sig att tillstålla nämnden alla erforderliga upplysningar samt i övrigt bereda nämnden alla för fullgörande av dess uppdrag erforderliga lättnader.

Nämnden äger att hos Nationernas förbunds generalsekreterare anhålla om sekretariatets bistånd, där detta är för nämndens verksamhet behöfligt.

Artikel 10.

Parterna äga rätt att utse särskilda ombud hos nämnden, vilka även skola

un délai de quinze jours à partir de celui où l'avertissement Lui est parvenu.

Article 6.

Si, à l'expiration du mandat d'un membre, il n'est pas pourvu à son remplacement, son mandat est censé renouvelé pour une période de trois ans; toutefois, sur la demande de l'une des Parties, les fonctions du Président doivent cesser à la fin de son mandat.

Un membre dont le mandat expire pendant la durée d'une procédure en cours continue à prendre part à l'examen du différend jusqu'à ce que la procédure soit terminée, nonobstant le fait que son remplaçant ait été désignée.

Article 7.

Les différends sont portés devant la Commission par la notification qui en est faite par l'une des Parties au Président de la Commission. Cette notification doit être portée immédiatement à la connaissance de la Partie adverse. Le Président doit convoquer la Commission dans le plus bref délai.

La Partie ayant saisi la Commission du différend en avisera le Secrétaire général de la Société des Nations.

Article 8.

La Commission se réunit au siège de la Société des Nations, à moins que les Parties ne lui aient assigné, dans un cas particulier, un autre lieu de réunion.

Article 9.

Les Parties s'engagent à fournir à la Commission toutes les informations utiles et à lui faciliter, à tous égards, l'accomplissement de sa tâche.

La Commission pourra demander au Secrétaire général de la Société des Nations l'assistance du Secrétariat, si la Commission en a besoin pour ses travaux.

Article 10.

Les Parties ont le droit de nommer des agents spéciaux auprès de la Com-

tjäna såsom mellanhand mellan dem och nämnden.

mission qui devront en même temps servir d'intermédiaires entre Elles et la Commission.

Artikel 11.

Förhandlingarna inför nämnden äro ej offentliga med mindre nämnden med parternas samtycke annorledes beslutar.

Article 11.

Les débats devant la Commission ne sont publics que si la Commission, d'accord avec les Parties, en décide ainsi.

Artikel 12.

Förfarandet inför nämnden är kontradiktoriskt.

Nämnden skall i övrigt själv fastställa reglerna för förfarandet, dock att bestämmelserna i avdelning III i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister skola tillämpas med mindre nämnden genom enhälligt beslut annorlunda bestämmer.

Article 12.

La procédure devant la Commission est contradictoire.

La Commission réglera elle-même la procédure, en tenant compte, à défaut d'une décision contraire prise à l'unanimité, des dispositions contenues au titre III de la Convention de la Haye pour le règlement pacifique des conflits internationaux, du 18 octobre 1907.

Artikel 13.

Beslut av nämnden fattas med enkel majoritet, där ej annorledes i denna konvention stadgas. Varje medlem äger en röst och ordföranden vid lika röstetal utslagsröst. Nämnden är beslutsmässig om samtliga medlemmar erhållit vederbörlig kallelse till sammanträdet, och ordföranden jämte minst två andra medlemmar äro närvarande.

Article 13.

Sous réserve des dispositions contraires de la présente Convention, les décisions de la Commission sont prises à la majorité simple. Chaque membre dispose d'une voix, celle du Président étant décisive en cas de partage. La Commission peut délibérer valablement si tous les membres ont été dûment convoqués et si le Président et au moins deux autres membres sont présents.

Artikel 14.

Nämnden skall avgiva betänkande i varje tvist, som hänskjutits till densamma. Betänkandet skall innehålla ett förslag till förlikning, om sakens beskaffenhet därtill giver anledning och minst tre av nämndens medlemmar förena sig om dylikt förslag.

Avvikande mening inom nämnden skall jämte motivering för densamma angivas i betänkandet.

Article 14.

La Commission fera un rapport sur chaque différend qui lui a été soumis. Le rapport comportera un projet de règlement du différend, si les circonstances y donnent lieu et si trois au moins des membres de la Commission se mettent d'accord sur un tel projet.

L'avis motivé des membres restés en minorité sera consigné dans le rapport.

Artikel 15.

Nämnden bör avsluta sitt arbete inom sex månader från det tvisten hänskjutits till nämnden, parterna likväl obetaget att överenskomma om förlängning av denna tidrymd.

I ovannämnda tidrymd inräknas ej tid, varunder nämndens verksamhet

Article 15.

Sous réserve du droit de Parties de prolonger ce délai, la Commission doit achever ses travaux dans un délai de six mois, à dater du jour où le différend a été porté devant la Commission.

Le temps durant lequel les travaux de la Commission sont suspendus se-

varit avbruten på grund bestämmelsen i art. 2.

Artikel 16.

Nämndens betänkande undertecknas av ordföranden och skall ofördröjligen bringas till parternas och Nationernas förbunds generalsekreterares kännedom.

Parterna förplikta sig att inom skälig tid underrätta varandra, huruvida de godkänna betänkandets innehåll och antaga det förlikningsförslag, som däri må hava framställts.

På överenskommelse mellan parterna beror, huruvida nämndens betänkande skall publiceras omedelbart efter dess avgivande; dock kan nämnden, där synnerliga skäl föreligga, besluta, att betänkandet även utan sådan överenskommelse skall omedelbart offentliggöras.

Artikel 17.

Ersättning till medlemmarna av nämnden för deras befattning med en till nämnden hänskjuten tvist utgår sålunda, att vardera parten utbetalar ersättning till de av honom utsedda medlemmarna och hälften av ersättningen till ordföranden.

Parterna böra söka träffa överenskommelse i syfte att ersättning skall utgå efter samma grunder till de från vardera sidan utsedda medlemmarna.

Vardera parten har att själv vidkännas sina utgifter i anledning av förfarandet, samt hälften av dem, som av nämnden prövats vara gemensamma.

Artikel 18.

Denna konvention skall ratificeras och ratifikationerna skola utväxlas i ..... så snart ske kan. Den träder i kraft omedelbart efter ratifikationernas utväxlande och gäller fem år räknat från denna tidpunkt. Där est den ej senast sex månader före utgången av nämnda tidrymd blivit uppsagd, skall den gälla ytterligare fem år; och skall den allt framgent anses förlängd för en tidrymd av fem

lon les dispositions de l'article 2 n'est pas compris dans le délai susmentionné.

Article 16.

Le rapport de la Commission est signé par le Président et porté sans délai à la connaissance des Parties et du Secrétaire général de la Société des Nations.

Les Parties s'engagent à porter à Leur connaissance réciproque dans un délai raisonnable si Elles acceptent les constatations du rapport et les propositions qu'il renferme.

Il appartient aux Parties de décider, d'un commun accord, si le rapport de la Commission doit être publié immédiatement. Toutefois, même à défaut de cet accord, la Commission pourra, en cas de raisons spéciales, procéder à la publication immédiate du rapport.

Article 17.

Chacune des Parties indemniserá les membres de la Commission nommés par Elle et fournira la moitié de l'indemnité du Président.

Les Parties doivent chercher à s'entendre pour que, des deux côtés, les indemnités des membres de la Commission soient fixées d'après les mêmes chiffres.

Chaque Partie supportera les frais de procédure encourus par Elle et la moitié de ceux déclarés communs par la Commission.

Article 18.

La présente convention sera ratifiée et les ratifications seront échangées à ..... aussitôt que faire se pourra. Elle entrera en vigueur immédiatement après l'échange des ratifications et aura une durée de cinq années à dater de l'échange des ratifications. Si elle n'a pas été dénoncée six mois au moins avant l'expiration de ce délai, elle restera en vigueur pendant une nouvelle période de cinq

år, om den icke minst sex månader före utgången av närmast föregående femårsperiod blivit uppsagd.

ans et sera ainsi de suite censée renouvelée chaque fois pour cinq ans, sauf dénonciation six mois au moins avant l'expiration de la précédente période de cinq ans.

Till bekräftelse härav hava de respektive fullmäktige undertecknat denna konvention och försett densamma med sina sigill.

En foi de quoi les plénipotentiaires respectifs ont signé la présente convention et y ont apposé leurs cachets.